

Ekstern høring av kunnskapsbasert retningslinje for gjennomføring av samvær etter omsorgsovertakelse

01.10.2025 21:57 (9m 43s)

E-postadresse
anders@stl.no

1. Hvem er avsender av dette høringssvaret?
STL (Samarbeidsrådet for tros- og livssynspolitikk)

2. Hvilken type avsender kommer høringssvaret fra?
Annen - vennligst spesifiser:
Kommentar: Frivillig organisasjon (har gjennom 5 år jobbet med prosjektet «Barnevern, religion og oppdragelse" (BRO), finansiert av Bufdir).

3. Hvem har besvart høringen?
Anders Garbom Bjørklund / Niels Fredrik Skarre

4. Er svarene basert på innspill fra noen som jobber med samvær i barnevernstjenesten?
Nei

5. Er svarene basert på innspill fra flere personer i organisasjonen/enheten?
Ja

6. Er det tydelig hvem som skal bruke retningslinjen (målgruppen for retningslinjen)?
Ja

7. Er formålet med retningslinjen tydelig?
Ja

8. I hvilken grad mener du/dere at retningslinjen vil være til praktisk hjelp for målgruppen?
5

9. I hvilken grad er retningslinjen brukervennlig? (lett å finne frem, klare og entydige anbefalinger, klart og forståelig språk, lett å få oversikt osv.)
5

10. Hvordan fungerer den digitale strukturen for å finne frem og få oversikt?
5

11. Har du/dere andre kommentarer til retningslinjen som helhet?
Våre tilbakemeldinger gjelder utelukkende "krav 5", og vi svarer "ja" og skårer "5" på de øvrige.

12. Krav 1. Planlegging, oppfølging og fleksibilitet
5

13. Krav 1. Planlegging, oppfølging og fleksibilitet
5

14. Har du/dere kommentarer til krav 1. Planlegging, oppfølging og fleksibilitet

--

15. Krav 2. Samarbeid mellom alle involverte parter
--

5

16. Krav 2.Samarbeid mellom alle involverte parter

5

17. Har du/dere kommentarer til krav 2. Samarbeid mellom alle involverte parter
--

18. Krav 3. Barnets medvirkning
--

5

19. Krav 3. Barnets medvirkning
--

5

20. Har du/dere kommentarer til krav 3. Barnets medvirkning
--

21. Krav 4. Tilsyn

5

22. Krav 4. Tilsyn

5

23. Har du/dere kommentarer til krav 4. Tilsyn

24. Krav 5. Ivaretagelse av barnets kulturelle, språklige og religiøse identitet og bakgrunn

5

25. Krav 5. Ivaretagelse av barnets kulturelle, språklige og religiøse identitet og bakgrunn

4

26. Har du/dere kommentarer til krav 5. Ivaretagelse av barnets kulturelle, språklige og religiøse identitet og bakgrunn

(1) Om den er forståelig og til praktisk hjelp - utdypning:

Vi vet at kunnskap om, og trygghet i møte med tro og livssyn fortsatt mangler en del steder i både statlig og kommunalt barnevern. Da vil en retningslinje være viktig for de ansatte. Det forutsetter likevel at den også eksplisitt tar for seg tro og livssyn.

Denne retningslinjen er i utgangspunktet god, og det tekniske i det digitale formatet fungerer godt, etter vårt inntrykk. Se nedenfor for relaterte kommentarer.

(2) Generelt

(a) Formuleringer som underbygger å finne ut av hva barnet og foreldrene selv opplever viktig, er gode.

(b) "Religiøs bakgrunn" må inkluderes eksplisitt, ikke bare "kulturell".

(c) Det er klokt at teksten gir nødvendig fleksibilitet, ettersom det ikke er slik at alle som tilhører samme religion tror og praktiserer helt likt.

(d) Det er positivt at det vises til konkrete spørsmål om mat, tradisjoner, osv. Det er ikke alltid den faktiske religiøse tilhørigheten er det viktigste, men hva man gjør, spiser, har på seg, osv.

(e) Det er ikke formatet i retningslinjen å sitere paragrafene fra barnevernsloven, men et aspekt i §1-8 som ikke kommer tydelig frem, er at hensynet til identitet skal gjelde "i alle faser av saken". Viser det seg ikke å være relevant, skal man ikke stadig ta det opp. Men om det faktisk er aktuelt, må det være kontinuerlig være del av arbeidet. Det kan f.eks. bety å ta hensyn til høytider ved avtaler av møter.

(3) "Gjennomføring i praksis"

(a) Dette er et bra punkt: "Hør med foreldrene hva det er viktig at barnevernstjenesten/fosterhjemmet/institusjonen vet om barnets familiebakgrunn og tradisjon". Husk samtidig å nevne tro/livssyn eksplisitt, da mange holder tilbake slike opplysninger av frykt for å bli møtt med fordommer. Vis at det er trygt å snakke om. Vær samtidig bevisst på at det ikke nødvendigvis er tilhørigheten (eller trosinnholdet) som er viktigst, men ofte praksis.

(b) Dette er en god fremheving: "Det kan være krevende å sette ord på hva som er viktig i egen kultur." For det første kan det være vanskelig fordi barnet er redd for å si noe feil eller bli misforstått. For det andre kan religion/livssyn være vanskelig å bringe opp, særlig om man har en opplevelse av at det er lite rom for religion i det norske (i stor grad sekulære) samfunnet. Religiøsitet må derfor adresseres eksplisitt, bare på en åpen måte, uten antagelse om hvilken rolle religion spiller for barna eller de voksne.

(4) "Barnet"

(a) Det er bra og riktig at det legges opp til å spørre og lytte til barna. I den sammenheng kan det være nyttig å informere om både at tros- og livssynsmessig myndighetsalder er 15 år (jf. trossamfunnsloven § 2) og at barnas meninger skal tillegges vekt i tråd med deres alder og modenhet.

(b) Det er fint og viktig at det fremheves en kulturelle (og religiøse) bakgrunn er noe barnet kan været stolt av. Selv om man kan ha et komplisert forhold til sine foreldre, kan religiøs identitet og tradisjon være noe positivt, som relateres til noe større enn kjernefamilien og som kan være en ressurs i selvstendig identitetsbygging og utvikling.

(5) "Foreldrene"

Husk å snakke om tros- og livssynsmessig myndighetsalder (15 år) og det å ta hensyn til barns meninger i tråd med deres alder og modenhet. Religiøsitet kan være en kilde til konflikt i familier, kanskje særlig mellom foreldre og barn, enten barna er under eller over 15 år. Det kan for eksempel dreie seg om forventninger til å overholde kulturelle og religiøse tradisjoner og normer.

(6) "Fosterforeldre"

"tilstrekkelig informasjon, og eventuelt opplæring" bør for det første også gjelde "religiøs bakgrunn" eksplisitt. For det andre kan fosterforeldre ha nytte av å få opplæring i å snakke om tro og livssyn, f.eks. som del av grunnkurset Solid.

(7) "Institusjon"

Samme som ovenfor.

(8) "Ekspertgruppens vurdering..."

Det bør stå "kultur og religion/livssyn" også her.

27. Krav 6. Oppfølging og ivaretagelse av foreldrene
5

28. Krav 6. Oppfølging og ivaretagelse av foreldrene
5

29. Har du/dere kommentarer til krav 6. Oppfølging og ivaretagelse av foreldrene

30. Krav 7. Samarbeid med fosterforeldre og institusjon
5

31. Krav 7. Samarbeid med fosterforeldre og institusjon
5

32. Har du/dere kommentarer til krav 7. Samarbeid med fosterforeldre og institusjon

33. Er delen (kapittelet) om metode og arbeidsprosess formulert på en klar og forståelig måte?
5

34. Er det tydelig og forståelig hva merkelappen som beskriver kravet betyr? Vurder på en skala fra 1-5, hvor 1=Svært liten grad og 5=Svært stor grad
5

35. Vil denne merkelappen være til praktisk hjelp for dem som skal bruke retningslinjen? Vurder på en skala fra 1-5, hvor 1=Svært liten grad og 5=Svært stor grad
5

36. Har du/dere kommentar til beskrivelsen av merkelappene i metodekapittelet?

37. Har du/dere andre kommentarer til retningslinjen:
Våre tilbakemeldinger gjelder utelukkende "krav 5" ("Ivaretagelse av barnets kulturelle, språklige og religiøse identitet og bakgrunn"), og for de øvrige svarene har vi ingen kommentar og har gitt vurdering "5" til alle, siden det er krav i skjemaet om å svare på alle.